

Ähtärin kaupungin rakenneselvitys, tiivistelmä

7.9.2026

Ähtärin kaupungin konsernirakenne

Ähtärin kaupungin tytäryhtiöt

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy (100 %): teollisuus- ja liiketilojen vuokraus

KiOy Ähtärin Vuokratalot (100 %): asuntojen vuokraus

Ähtärin Energia ja Vesi (100 %): kaukolämpö ja vesi

Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy (100 %): kiinteistöhuollon palvelut

Ähtärin Matkailu Oy (100 %): matkailun kehittämisen palvelut

Ähtärin Liikunnan Tuki Oy (100 %): Ähtärin jäähallin toiminta

Ähtärin Zoo Resort Oy (92 %): hankeyhtiö

KiOy Ähtärin Sairaalanmäki (50,1 %): Ähtärin sairaalan kiinteistöjen vuokraus ja ylläpito

Ähtärin kaupunkikonsernin osakkuusyhteisöt

Kokkaamo Ateriapalvelut Oy (20,1 %): koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut (hva-yhteistyö)

Muita merkittäviä omistuksia

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (19,9 %): sähköyhtiö

In house -yhtiöitä

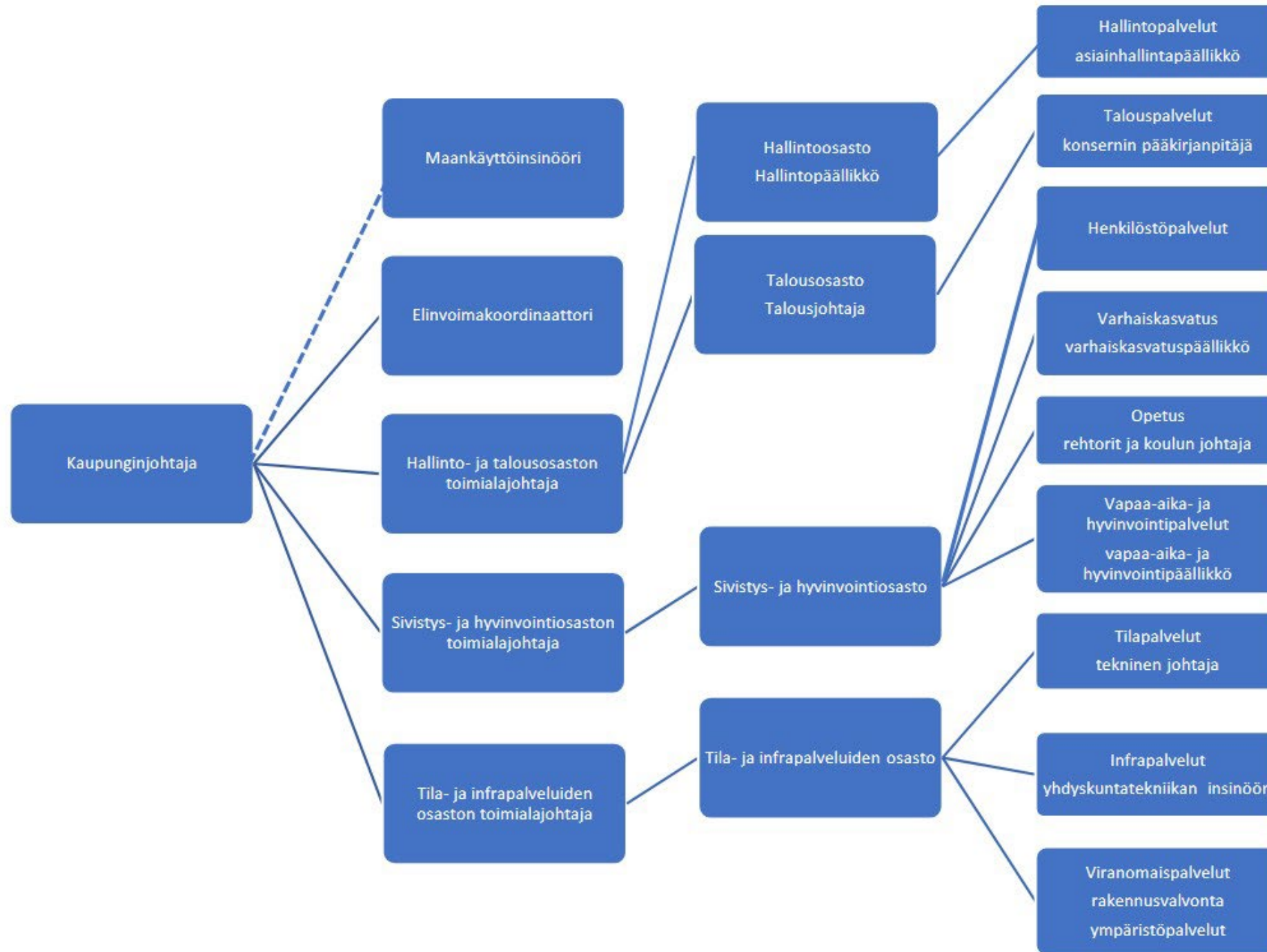
Järvinet Oy: ICT- ja tukipalvelut

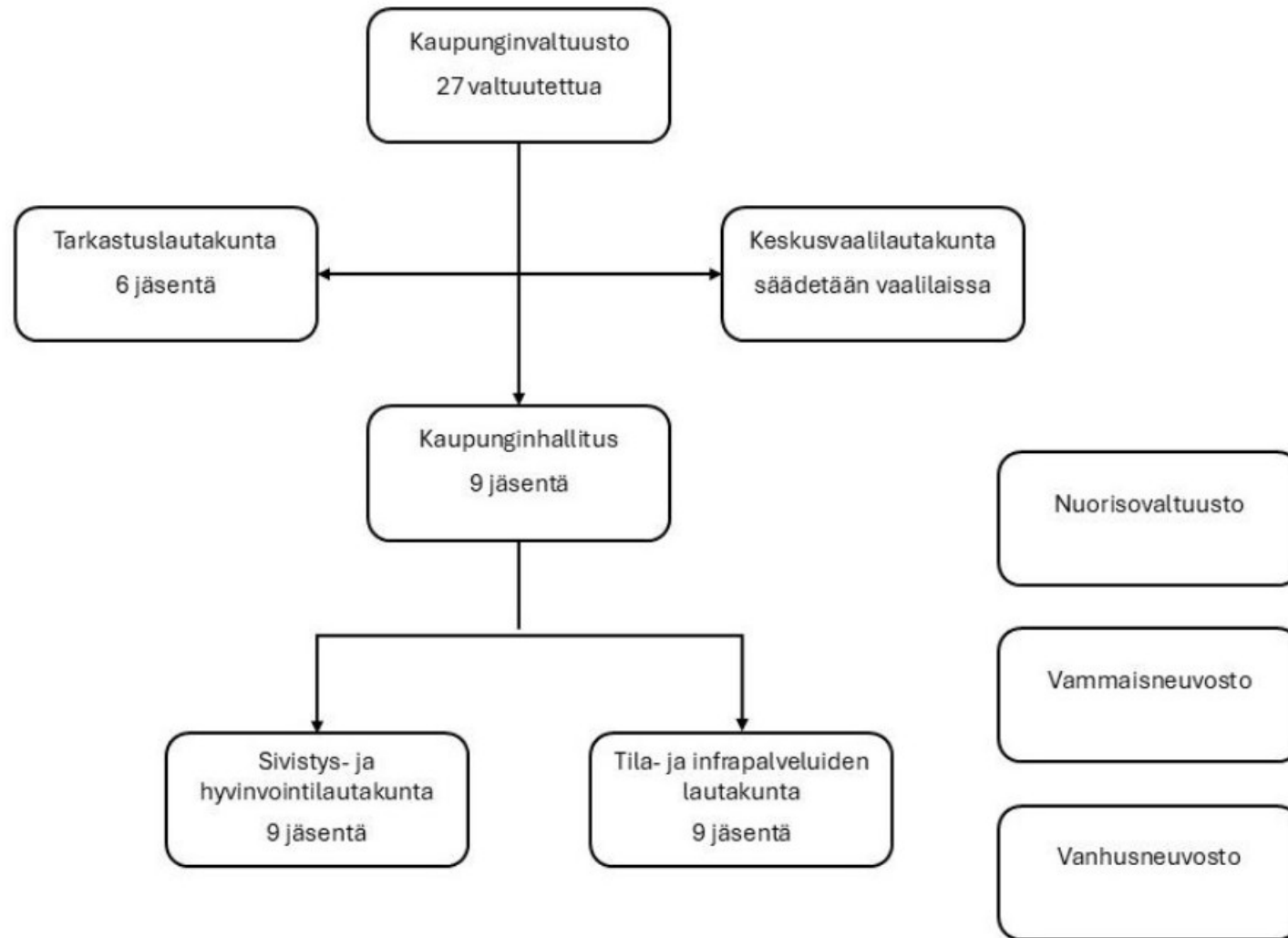
Lakeuden Etappi Oy: jätehuolto

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltäviä

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu: ammatillinen koulutus, Ähtärissä oma yksikkö

Kuntayhtymä Kymppi: työllisyyden palvelut

Ähtärin kaupungin puolella tunnistettuja vahvuuksia ja heikkouksia Ähtäri

- Vahvuudet:
 - KSAT Oy:n osakkeet (19,9 % omistus)
 - Sedun Tuomarniemen kampus
 - Otson yhtenäiskoulu (uusi rakennus)
 - Ähtärin Energia ja Vesi Oy
 - Räjähdevarikko
 - Tuulivoimahankkeet
 - Palvelutuotannon osalta talous on sopeutettu
 - Yhdistymisraha tulee todennäköisesti olemaan suuri
 - Matkailualue
 - Ei investointitarpeita lähivuosina
- Heikkoudet:
 - Alijäämä (vaikutus = kaupunki -10 milj. / konserni -20 milj.)
 - Lainakanta (konserni noin 60 milj.)
 - Taloudelliset riskit (kiinteistöt, takaukset yms.)
 - Veroprosentti (vaikuttaa palvelutuotannon rahoitukseen ja siihen syntyvään korotuspaineeseen)

Taloudelliset sitoumukset

Pääosin kaupungin tytäryhteisöjen lainojen takauksia sekä pääomittamisia

Ähtäri Energia ja Vesi Oy

- Kaupungin omavelkaiset takaukset lainoille

Ähtäri Vuokratalot Oy

- Kaupungin omavelkaiset takaukset lainoille
- Yhtiöllä lainaa kaupungilta, lainasaamiset kaupungilla
- SVOP-sijoitukset yhtiöön

Ähtäri Teollisuuskiinteistöt Oy

- Kaupungin omavelkaiset takaukset lainoille
- Yhtiöllä lainaa kaupungilta, saamiset
- SVOP-sijoitukset yhtiöön

Kiinteistö Oy Ähtäri Sairaalanmäki

- Yhtiö omistaa ja vuokraa sairaalan kiinteistön tiloja hyvinvointialueelle
- Kiinteistöt luovutettu yhtiölle apporttina kaupungilta ja sairaanhoitopiiriltä
- Osakassopimuksella sovittu omistuksista
- Jos osakassopimus irtisanotaan, palautuu rakennukset alkuperäisille omistajille
- Yhtiön osakkeiden arvo kaupungin taseessa v.25 tilinpäätöksen jälkeen noin 1,6 milj.

Taloudelliset ja toiminnalliset riskit

Taloudelliset riskit

- Konserniyhtiöiden maksukyvyttömyys;
 - koskee lähinnä kiinteistöjen vuokraamista harjoittavia yhtiöitä ja niiden kassan kestävyyttä. Myös jäähalliyhtiöön liittyy riskejä.
 - Riskinä omavelkaisten takausten realisoituminen ja kaupungin yhtiöille antamien lainojen alaskirjaukset sekä arvonalenemakirjaukset osakepääomiin
- Sote-kiinteistöt
 - Merkittävin riski liittyy tällä hetkellä Kiinteistö Oy Ähtärin Sairaalanmäen omistuksessa oleviin kiinteistöihin (Ähtärin sairaala). Yhtiön osakkeiden arvo kaupungin taseessa 1,6 meur. Kiinteistöt siirtyisivät apportilla takaisin kaupungilla jos yhtiö puretaan, mutta mikä on kiinteistöjen arvo tässä tilanteessa ja jatkaako HVA vuokraamista?
- Muihin kiinteistöjen tasearvoihin liittyvät riskit
 - Kaupungintalo, vanha kylpylä,
- Verotulokertymän pieneneminen
 - Väestörakenteen vaikutus
 - Suhdanteiden vaikutus
- Korkotasojen nousu
 - Kaupungin ja konsernin lainakanta suuri, vaikutus rahoitusmenoihin

Taloudelliset ja toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit

- Matkailualueen / matkailun toiminnan loppuminen
 - Välilliset vaikutukset työllisyyteen, verotulokertymään
 - Välittömät vaikutukset kaupungin tuloihin (uimahalli, keilahalli, Ähtäri-halli), elinvoimaan
- Väestönkehityksen haasteet
 - Välittömät vaikutukset verotulokertymään ja valtionosuuksiin
 - Välittömät ja välilliset vaikutukset palvelutuotannon järjestämiseen
- Hyvinvointialueen palveluverkon kehittyminen
 - Välittömät ja välilliset vaikutukset alueen elinvoimaan ja työllisyyteen
- Suhdannevaihteluiden ja valtion poliittisten päätösten vaikutus työllisyyteen
 - Teollisuuden sektorilla paljon suhdanneherkkää toimintaa (veneteollisuus) sekä valtion poliittisesta päätöksenteosta riippuvaista toimintaa (puolustusvoimat)
 - Asumis- ja toimeentulotukipäätöksillä vaikutus vuokra-asuntoyhtiön toimintaan
 - Työttömyyden sakkomaksut

Varhaiskasvatus ja opetus

Päiväkodit

- Tassula
- Vilikkilä
- Ollinkulma (päiväkoti + esiopetus)
- satelliittipäiväkoti Riihitupa (loppuu)
- Perhepäivähoitajia 3

Lapsimäärä 155-160, arvio v.2028 140
Henkilöstö 40, joista 30 ma.

Koulut

- Otson yhtenäiskoulu (luokat 1-9, oppilasmäärä 424) (keskusta)
- Myllymäen koulu (luokat 1-6, lisäksi erityisopetuksen pienryhmä ja esiopetus, oppilasmäärä 30)

Toinen aste

- Ähtärin lukio (Tuomarniemi)
- Ammatillinen koulutus (järjestäjänä Seinäjoen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä Sedu; Tuomarniemi)

Palveluverkko, liikunta ja vapaa-aika

Liikuntapaikat, ympärivuotiset

- Uimahalli Loiske (*valmistunut 2024; matkailualue*)
- Keilahalli (*valmistunut 2019, 8 rataa; matkailualue*)
- Liikuntahalli (keskusta)
- Otsonkoulun liikuntasali

Liikuntapaikat, kesä

- Urheilukenttä / nurmikenttä (*keskusta*)
- Tekonurmikenttä (*Otsonkoulu*)
- Pesäpallostadion (Mustikkavuori)
- Salibandy ulkokenttä (*keskusta / Liikuntahalli*)
- Tenniskentät 4 (*2 matkailualueella, 2 keskustassa*)
- Luonto- ja ulkoilureitit (Mustikkavuori, Moksua, Kieriniemi, Arpainen, Väliäsi ja keskustan kuntosuorat)
- Laavut 16 kpl
- Uimarannat (Mekkoranta, kaupungintalo, Kalliolampi)
- Beachvolley-kenttä (keskusta)
- Kuntoportaot / maisematorni (Mustikkavuori)
- Frisbeegolf (Mustikkavuori)
- Pumptrack (keskusta/Rantapuisto)
- Parkour (keskusta / Rantapuisto)

Liikuntapaikat, talvi

- Latuverkosto
- Ulkojäät (keskusta, Ollinkulma, Myllymäki, Pellonpää)
- Avantouintisauna (Mustikkavuori)
- Jäähalli (*omistaja Liikunnan Tuki Oy, pääasiallinen käyttäjä Kiekko-Haukat; Mustikkavuori*)
- Pulkkailu (Urheilualue, Mustikkatassu)

Palveluverkko

Kulttuuri, nuoriso ja vapaa sivistystoimi

- Kirjasto / Pirkanlinna
- Kulttuuripalvelut
- Kansalaisopisto (ostopalvelu Lakeudenportin kansalaisopisto)
- Musiikkiopisto (ostopalvelu Merikanto-opisto)
- Nuorisopalvelut

Hallintopalvelut kaupungintalolta

Elinvoimapalvelut

Yhteispalvelupisteet sopimusten mukaan (mm. Kela, Kymppi)

Henkilöstö, palvelutuotanto 2026

Hallinto- ja elinvoimapalvelut

- Yleishallinto + elinvoima 11 htv (kj + hallinto 5 htv, talous 4 htv, ict 1 htv, elinvoima 1 htv)

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

- Hallinto ja palkat 4 htv (Sivistys- ja henkilöstöjohtaja + hallintosihteeri + palkkasihteeri 2 htv)
- Perusopetus 66,3 htv
- Lukio 6,6 htv
- Vapaa-aika, kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuoriso 12,4 htv
- Varhaiskasvatus 47 htv (hallinto 1,5 htv, päiväkodit 40,75 htv, pph 4,25 htv)

Tila- ja infrapalvelut

- Hallinto 4,5 (tekninen johtaja / yhdyskuntatekn. ins, rakennustarkastaja, ymp.siht., maankäyttöins, ympäristösiht.
- Tilapalvelu ja tekninen huolto 23,6 htv
- Asuntotoimi 0,4 htv

Ostopalvelut, palvelutuotanto 2026

- Maaseutuhallinto ostopalveluna (Alavus)
- Ympäristöterveys ostopalveluna (Seinäjoki)
- Kotoutuminen ostopalveluna (Alavus)
- Yhteispalvelupisteet sopimusten mukaan (mm. Kela, Kymppi)
- Elinvoimapalvelut pääosin omana toimintana, ostopalveluna yritysten neuvontaa mm. Viexpo, Uusyrityskeskus

Sopimusvelvoitteet (merkittävimmät)

Kuntayhtymät, kuntien yhteiset toimitukset, palvelut

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu

- Ammatillisen koulutuksen järjestäminen
- Vuokrasopimus Tuomarniemi, 200.000 euroa / vuosi. 20 vuoden vuokrasopimus (2025-2045)
- Aiesopimuksella sitouduttu noin 1,5 miljoonaan rahoitukseen, joka maksetaan pääomavuokrana vuokrasopimuksella

Kuntayhtymä Kymppi

- Työllisyyspalvelut, noin 480.000 euroa / vuosi

Kuusiokuntien seutukunta

- Seutuyhteistyösopimus, seudullinen kehittämistyö ja Kuusiokuntien yhteinen edunvalvonta

Jätehuolto

- Lakeuden jätelautakunta, jätehuoltoviranomainen
- Lakeuden Etappi Oy, jätehuoltoyhtiö, noin 300.000 euroa / vuosi

Ympäristöterveys

- Ympäristöterveyden palvelut, tuottaja Seinäjoen kaupunki

Kansalaisopisto ja musiikkiopisto

- Lakeuden kansalaisopisto, tuottaja Alavuden kaupunki, 90.000 euroa / vuosi
- Merikanto-opisto, tuottaja Virtain kaupunki, 70.000 euroa / vuosi

Maaseututoimi

- Tuottaja Kurikan kaupunki, noin 35.000 euroa / vuosi

Kotouttamisen palvelut

- Ostopalvelu, tuottaja Alavuden kaupunki, noin 25.000 euroa / vuosi

Sopimusvelvoitteet (merkittävimmät)

Konserniyhtiöiltä ostettavat palvelut:

Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy

- kiinteistöhoitopalvelut
- puistotyöt
- työnjohtovalvonta

Ähtärin matkailu

- Matkailun kehittämispalvelut, 45.000 euroa / vuosi (poistuu 2026)

Ähtärin Vuokratalot Oy

- Kaupungin omistamien asuntojen vuokraustoimintaa. Pääosa asunnoista yhtiön omia.

Ähtärin Energia ja Vesi Oy

- Lämpö ja vesi

Sopimusvelvoitteet (merkittävimmät)

Pirkanpohjasäätiö, säädekirja ja perustamissopimus

- Avustukset maksetaan testamenttivaroista, vuositasolla 40.000 euroa

Koulukuljetukset ja joukkoliikenne

- Sopimuskumppanit palveluntarjoajat ja Elinvoimakeskus
- Kilpailutetaan 2026, sopimuskausi 2+1+1
- noin 800.000 / vuosi

Tilintarkastus

- kilpailutettu 2026 BDO, sopimuskausi 2026-2027, optiot 1 + 1
- noin. 30.000 / v

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Yhdyspintayhteistyön sopimukset
- Vuokrasopimukset (ks. Kaupungin sote-kiinteistöt, vuokrasopimukset tällä hetkellä tilapäisiä)
- KiOy Ähtärin Sairaalanmäki, osakassopimus

Kokkaamo

- Osakassopimus,
- Palvelusopimus, ruokapalvelut noin 400.000
- Irtisanomisaika noin 1 vuosi (tällä hetkellä uusi sopimus valmisteilla)

Visit Seinäjoki Region

- Päätetään vuosittain, 5.000 euroa / vuosi

Kaavateiden kunnossapitosopimukset

- Destia, noin 300.000 euroa / vuosi
- uusi kausi alkaa 09/2027

Työterveyshuolto

- Pihlajalinna, toistaiseksi voimassaoleva sopimus

Sopimusvelvoitteet (merkittävimmät)

Elinvoiman tukipalvelut

- Kauppakamari
- Uusyrityskeskus
- Viexpo

Jäsenmaksut, sopimusperustaisia

- Maakuntaliitto
- Kuntaliitto
- KT
- Etelä-Pohjanmaan Korkeakouluyhdistys

Leader Kuudestaan ry

- Kuntaraha noin 70.000 euroa / vuosi

Sopimusvelvoitteet (merkittävimmät)

Ohjelmistot, lisenssit yms.

Järvinet

Populus-monikanta

Paikkatietojärjestelmä Louhi

ICT-palvelut

Kiitos!